

Un ingenios sistem de excrocherie practicat la Timișoara

Folosind brevetul de băuturi spirtoase eliberat pe numele unui pasaportar evreu, trecut în fine peste frontieră, un „restaurator” din cartierul Fabrică în șală diverse firme furnizoare

În cartierul Fabrică, din Timișoara, există rău famat restaurant „La Soare”, situat în str. Ștefan O. Iosif, colț cu str. Soarelui, de unde îi vine și numele.

Localul e o speluncă ce exală un miros pestilential și care e frecventată de tot felul de indivizi dubioși, în majoritate șomeri, gata ori-când a se preta și la cele mai nesuferite meserii pentru „un dărab de pită”, sau „un blid de linte”...

Un proprietar sui generis

Dar, cazul „restaurantului” cu pricina este astăzi la ordinea zilei printr-o descoperire cu adevărat senzațională, care s'a făcut dintr-o fericită împrejurare.

Se știa astfel că, proprietar este un anume I. Kaiszer, un șvab maghiarizat,

Clientela aceasta se ține numai de scandaluri, che-luind sgomotos până târziu după miezul nopții și producând permanente și nenumărate neplăceri locatarilor din amintitele două străzi cari nu se pot odihni în pace după munca grea, presta-tă în fiecare zi, dat fiind că în această parte a orașului locuiesc în special muncitorii manuali cari se scoală cu noaptea în cap și se culcă puțin după ce a înserat.

În permanent război cu limba oficială a statului care i-a eliberat brevet de băuturi spirtoase — așa se vede! — ca să-i îndulcească existența lui și s'a amărăscă pe a vecinilor.

S'a aflat însă, că realitatea este cu totul alta.

Astfel I. Kaiszer, exploatează brevetul eliberat pe numele unui oarecare Geza Greisinger, evreu pasaportar, care ar fi fost trecut după cât se spune, peste frontieră, și susținerea acestuia pare verosimilă, dat fiind că nu-i de găsit niciieri, oricâteori îl caută cineva.

Afaceri necurate

Folosindu-se de această situație, numitul I. Kaiszer, a făcut nenumărate comenzi în consignatie, la diverse firme furnizoare din Timișoara și de aiurea și când s'a venit cu fireștile pretențiuni de plată, el le-a pus în sarcina „proprietarului” Geza Greisinger, atribuindu-i acestuia vina pe drept a-i fi imputată lui.

Laturea mai curioasă a acestui ingenios sistem de excrocherie constă în faptul că autoritățile financiare au fost sesizate, dându-se chiar ordine de ridicarea brevetului.

Dispozițiunea aceasta însă, nu a fost încă respectată din motive pe care urmează a le stabili ancheta ministerului de finanțe, a căruia mult așteptată intervenție nu mai poate întârzia...

Gheorghe Bănățanu

Anul acesta, conferința internațională de comerț se ține la Varșovia

Delegația română îl numără între membrii ei și pe distinsul fiu al Banatului, d. dr. Aurel Cosma, avocat în Timișoara

Anul acesta, conferința internațională de comerț va avea loc în Polonia, la Varșovia, începându-se lucrările care vor dura până la 9 Septembrie a. c. în ziua de 5 Septembrie 1938.

La această conferință vor participa delegați din vreo treizeci de state, cari trimit în capitala statului vecin și aliat cele mai proeminente personalități ale vieții lor economice și politice.

Din delegația română, face parte și apreciatul avocat din Timișoara, d. dr. Aurel Cosma, fiul

marelui tribun bănățean, defunctul dr. Aurel Cosma, fost ministru, împreună cu alți șapte membri, oameni politici în gara Varșovia de d. Richard Franașovici, ambasadorul României.

Ordinea de zi a acestei importante conferințe comportă chestiuni actuale de însemnătate covârșitoare, încât pentru momentul de tensiune internațională în care se ține, soluționarea altor probleme comerciale și economice internaționale este așteptată pretutindeni cu viu interes.

Moartea d-nei Delia Dr. Noveanu

Vineri dimineața doamna Delia Dr. Noveanu, cunoscută în întreg orașul ca o femeie plină de viață, a fost dusă la spitalul central unde i s'au dat toate ajutoarele posibile, după ce s'a constatat că e vorba de otrăvire cu quadronox. Cu toate acestea, noaptea pela orele 11 și jum. simpatica doamnă Noveanu a încetat din viață.

Mama ei susține că în ultimul timp d-na Noveanu

lua somnifere fiind nervoasă și probabil că de data aceasta a luat o cantitate prea mare, din întâmplare. Ceeace pare prea puțin probabil, având în vedere numărul de 20 pastile luate. În orice caz gestul este conștient.

Aceea care a fost Delia Dr. Noveanu a fost înmormântată ieri, Duminecă, după amiază în plânsul întregului oraș.

Luăm parte la durerea celor mai apropiați ai ei.

Desvelirea monumentului generalului erou Ion Drăgălina, înălțat în comuna sa natală

Din inițiativa căminului cultural „General Ion Drăgălina”, în jurul căruia sunt grupați toți intelectuali din fruntașă comună natală a eroului Borlova, în frunte cu d-nii I. Bozdoc, învățătorul director al școlii primare de stat și I. Bocicai, notarul cercual, s'a ridicat un frumos monument defunctului general Ion Drăgălina, Eroul dela Jiu, care își are obârșia în această frumoasă comună grănicerească din mândrul nostru Banat.

Un local mai mare de prăvălie, la Arad, b-dul Regele Ferdinand nr. 52, este imediat de închiriat. Informațiuni la

postăvăria I. SCHUTZ

Primirea bursierilor la școlile normale

Potrivit circularii Min. Educ. Naționale No. 126776-1938, vor fi primiți bursierii la școlile normale din vechiul regat 5 elevi și 5 eleve premianți. Doritorii sunt invitați a înainta cereri Rev. școlar până la 1 Sept. a. c. Vor fi admiși în școlile normale, fără concurs.

Vizitați croitoria Moskovitz Arad

neimitabil în calitate și preț.

Nouii magistrați pensionați, la Timișoara

M. S. Regele a binevoit să semneze următoarele decrete ale magistraților din Timișoara, care au fost puși în retragere pentru limita de vârstă:

D. Gheorghe NICOLAUS, procurator de secție, cu gradul de Consilier de Curte de Apel, la Tribunalul Timiș-Torontal, pe ziua de 27 August 1938.

D. Nicolae FEILER, președinte la secția III-a Tribunalului Timiș-

Torontal, cu gradul de Consilier de Curte de Apel, pe ziua de 27 August 1938.

D. Robert CSILLAG, judecător cu gradul de președinte de tribunal, la judecătoria rurală Deta, din județul Timiș-Torontal, pe ziua de 27 August 1938.

D. Vasile GALINESCU, consilier la Curtea de Apel din Timișoara, pe ziua de 25 Decembrie 1938.

Important!

Aviz, în preajma anului școlar

Cele mai grele gânduri a-pasă umerii părinților în preajma anului școlar, în-deosebi cu îmbrăcămintea uniformă a copiilor, obligatoare, cum și cu celelalte, cum sunt și lăngărele pentru internate.

Chestiunea aceasta a s-legat-o în modul cel mai practic, tânărul comerciant român Ilie Moțiu din Arad, de care trebuie să fim mândri că este român, corect și cinstit, unde părinții vor avea la dispoziție mărfuri de textilă, cum și stofele necesare, pânzeturile în cel mai mare asortiment, pentru care a și intrat în legătură cu conducătorii școalelor din București și Arad, dela cari a primit informațiunile necesare și stocul necesar de mărfuri a fost astfel comandat. Deci este datoria noastră a tuturor a să-l încurajăm pe acest priceput comerciant român.

Domnul Ilie Moțiu este în plăcuta situație de a servi onoratul public cu mărfuri

rele prescrise de forurile școlare, iar în urma împrejurărilor că marfa și-o procură direct dela fabrică, are posibilitatea de a acorda o reducere de 10 la sută, atât cumpărătorilor cu numerar, cât și aceloră cu carnet „Consum” sau „Înlesnirea”.

Noi înregistrăm cu plăcere știrea de mai sus, după informațiunile primite direct dela d. Ilie Moțiu, proprietarul magazinului susmenționat, fiind în speranța că prin aceasta servim interesul cetitorilor noștri de pretutindeni, absolvind pe părinți de o mare grijă, acum, în preajma anului școlar nou.

Rep.

Cesuri și bijuterii din aur veritabil cu cele mai reduse prețuri numai la

Iosif Reiner

Arad, Str. Colonel Pirici 3. (în dosul Teatrului).

Noul rector al școlii de arte frumoase din Timișoara

Frumosul succes al d-ni Romul Ladea, apreciatul sculptor bănățean

Cu prilejul alegerilor făcute în cursul săptămânii trecute, la școala de arte frumoase din Timișoara, a fost desemnat cu unanimitate de voturi, ca rector al acestei școli superioare, d. Romul Ladea, sculptorul timișorean din zi în zi mai apreciat la justa lui valoare.

D. Romul Ladea, este bănățean de origine, fiind fiu al comunei Tievantul Mare din județul Caraș.

CABARETUL „CORNUL VĂNĂTORULUI” ARAD BAR

Program pe luna August 1938

Trio Santelly
Ileana Mészáros
Nora Ivascenco
Marta Haibach
Nely Ionescu
Mariora Marina
Elisabetha Ianicula

Orchestra Nermesșan

Stăvilirea mortalității infantile din Banat

— Bucătării ambulante de propagandă —

Din inițiativa d-lui dr. Ioan Pleșa, medicul primar al județului Timiș-Torontal, de comun acord cu dna Ana Dr. Percea, președinta „Asociației femeilor emancipate” din Timișoara, s'a luat hotărârea ca, pe lângă fiecare echipă sanitară care activează în Banat să se atașeze și câte o bucătărie ambulantă pentru propagandă.

Bucătăriile vor fi conduse de maestre de gospodărie și menaj, având însărcinarea de a da lecții de artă culinară fetelor și femeilor din comunele cu populație românească.

Prin această binevenită

măsură, care legitimează neaprecuțite laude la adresa inițiatorilor, nu numai că se face educație gospodărească a sâtenelor noastre, dar — învățându-le să gătească igienic și bine — este real o creștere a sănătății copiilor și deci, scăderea mortalității infantile, care înregistrează în Banat înspăimântător de numeroase cazuri.

Măsura relevantă ar trebui generalizată, folosindu-se pentru realizarea ei absolutele șomere ale școlii de menaj din Timișoara și doamnele din oraș, care și-ar oferi serviciile lor benevole.

Cauza locuitorilor din strada Bădescu va triumfa!...

D. dr. Ion Țenchea, primarul girant al municipiului Timișoara, a cercetat cazul la fața locului

Săptămâna trecută, cu ocazia audienței publice, un grup de locatari ai străzii Bădescu, au cerut intervenția primăriei pentru pavarea trotuarelor.

Ieri, d. dr. Ion Țenchea, primarul girant al municipiului, a cercetat cazul la fața locului promițând că va lua măsurile dictate de împrejurări, pentru satisfacerea justelor cereri ale locatarilor străzii Bădescu din Timișoara.

Tot în cursul zilei de ieri, d. primar dr. Ion Țenchea, a vizitat și șantierele străzilor pe cari societatea „VIA” le pavează actualmente.

Poliția din Timișoara a arestat un pericolos spărgător internațional

După o luptă oa'n basme, temutul hoț a putut fi arestat. — El evadase recent din închisoarea dela Cluj

Lovitura fatală din gara C. F. R. „Domnița Elena”

Arestat acum câteva luni în urmă, temutul spărgător internațional Andrei Naghy, care a dat o lungă serie de lovături la Budapesta și în alte orașe importante din Ungaria, a reușit să dispară din închisoarea dela Cluj, unde era încarcerat.

Evadarea fiind comunicată și organelor polițienesti din Timișoara, numitul a fost pus spre urmărire.

Lovitura fatală

Acum câteva zile, comitându-se un furt de 80 kgr. aramă în gara CFR „Domnița Elena”, poliția luând în cercetare cazul, a ajuns la concluzia că hoțul, prin modul îndrăzneț în care proce-

dase, nu putea fi decât Andrei Naghy.

Din investigațiile făcute prinse cu mult tact, agentul Ștefan Popescu, dela chestura poliției locale, a reușit să-i descopere urma și ieri noapte, după o luptă ca în basme, Andrei Naghy, a putut fi arestat de agentul Ștefan Popescu, ajutat de niște soldați grăniceri.

La ancheta făcută, s'a stabilit că arama a fost furată în complicitate cu I. Kőnig, lucrător șomer din localitate.

Ambii arestați, cu actele dresate, în cursul zilei de astăzi au fost înaintați parchetului tribunalului Timiș-Torontal, spre cele legale.

Sfințirea clopotelor Catedralei ortodoxe române din Timișoara

Pontificarea a fost oficiată de P. S. Sa Episcopul Dr. Magieru Andrei al Aradului

Cu tot fastul cuvenit unei asemenea solemne ocazii, Duminecă 28 August a. c. s'a făcut sfințirea clopotelor Catedralei ortodoxe române din Timișoara, care se află în construcție, în cartierul Cetate, din plin centrul Metropolei Banatului.

Slojba religioasă a fost pontificată de P. S. S. Episcopul dr. Andrei Magieru Crișanul al Aradului, înconjurat de un mare sobor de preoți în frunte cu P. C. Sa Părintele Protopop dr. Patrichie Țucra.

După acest act solemn, P. S. Sa s'a deplasat în comuna Urșeni, din județul Timiș-Torontal, unde a procedat la sfințirea marelui lăcaș de închinăciune, ridicat din truda neprecuțită a vrednicilor țărani din comună.

Cu toată zarva făcută împotriva speculei ea nu a fost înfrântă în restaurantele din Timișoara

In timp ce micul producător agricol trage ponoasele, restauratorii spoliatori realizează nestingheriți câștiguri de sută la sută

Primăria municipiului București, odată cu emiterea ordonanței în care s'au fixat noile prețuri maxime pentru alimentele strict necesare populației, a impus și restauratorilor o scădere de 20 la sută asupra prețurilor fixate pe listele de bucate întocmite cu trei zile înaintea cunoașterii dispoziției la care ne referim.

Bineînțeles, restauratorul care beneficiază de ieftinirea cărnii și a zarzavaturilor recoltate de micul producător agricol, trebuie să aibă și dânsul partea lui de contribuțiune la lupta ce se dă pentru ieftinirea traiului.

Aceasta e situația în Ca-

pitală, unde reducerea se aplică riguros.

La Timișoara însă, lucrurile se prezintă cu totul altfel.

Deși primăria a reușit să înfrâneze specula zarzavagilor și a măcelarilor, în ce privește pe restauratori situația condamnabilă în care se complac aceștia nu mai trebuie tolerată, pur și simplu, pentru că publicul consumator nu o mai poate suporta.

Cu mici reduceri, cari s'au produs numai de ochii lumii, prețurile exagerate de până mai ieri continuă a se

percepe cu aceeași îndrăzneală.

Menuul de 49 lei trecut pe listă — ca să luăm un singur exemplu — ajunge la 67 lei, pe cari bietul cetățean se vede silit să-i achite fără șovăire, avându-se 'n vedere că falii, instruiți de patroni, declară ritos clienților:

— „Sunt prețuri maxime domnule. Nu-i vina noastră. Primăria le-a fixat!”

Riguros exact.

Servim la cerere, declarațiile martorilor, puse la dispoziție de informatorii care ne-au sesizat și așteptăm înregistrarea măsurilor ce se vor lua.

HORIA I. GHEORGHITA

Oameni, case, jale și praf!

In plină campanie sanitară salubritatea este total inexistentă în unele cartiere din Timișoara

In atenția d-lui primar al municipiului —

Cum și în ce fel e inutil să precizez, deajuns fiind spus că, fără să fi avut o destinație precisă n'am pomenit alaltăieri hoinărind pe bulevardul B. P. Hașler, unde locuiesc destul de mulți funcționari din Timișoara, care nu-și pot permite luxul achiziționării cannelor necesare, în centrul orașului.

Constatări triste, confirmate și de localnicii bulevardului, la care am cerut informații, ne determină să atragem atenția d-lui primar asupra unor dureroase stări, cărora e cazul să li se pună frâu, cel puțin acum când ne aflăm în plină campanie sanitară.

Ne referim la faptul că în luna August a anului 1938 dela Christos nu se mai poate suporta praful, obișnuit de abundent în această parte a orașului, din simplul motiv că strada nu se stropește cel puțin odată pe zi, cum ar fi firesc, odată bine înțeles de cazurile când cerul face ceea ce ar trebui făcut de cei în drept.

Cine e vinovat?

Primăria municipiului, serviciul salubrității, sau subsemnatul care n'am ocolit prilejul de a mă abate pe acest bulevard?

Apreciați, vă rog, domnule primar!

Croitoria pentru domni MOSKOVITZ, Arad, are prețuri de concurență

Situația agricolă la granița de Vest

Din datele sosite la ministerul agriculturii și domeniilor rezultă că situația semănăturilor din județele de frontieră, dela granița de Vest a țării, se prezintă după cum urmează:

ARAD: Recoltele potrivite; se treacă și se întorc miriștele; pomii slabi, viile foarte bune; timp potrivit; cărbune emfizematic.

BIHOR: Recoltele bune; treieratul în toi; viile bune; timp potrivit.

SĂLAJ: Recoltele bune; se fac ogoare; pomii și viile bune; timp bun.

SATU-MARE: Recoltele bune; porumbul foarte bun; se treacă și se fac ogoare; pomii și viile bune; au căzut ploii parțiale.

Adunarea generală a „Astru” se ține la Abrud

Participă și M. S. Regele

Bătrâna asociație ardeleană „Astru”, pentru cultura poporului român, cu sediul central la Sibiu, sub înaltul patronaj al M. S. Regelui își va ține anul acesta adunarea generală la Abrud, în zilele de 10 și 11 Septembrie 1938.

Doritorii de a participa la această mare adunare se vor adresa din timp biroului de încarturare „Astra”, despărțământul Abrud.

Croitoria pentru domni MOSKOVITZ Arad. Asortiment bogat.

Reclamațiile cetățenilor se rezolvă de rezidentul regal

— Audiențele la conducătorii ținutului Timiș —

Conform prevederilor noiei legi administrative, rezidentul regal este șeful ierarhic al tuturor funcționarilor exteriori ai ministerelor, cu excepția armatei și justiției.

Rezidentul regal este reprezentant al guvernului în ținut și administratorul ținutului și de aceea supraveghează și controlează întreaga activitate publică, administrativă, economică și socială.

Toate reclamațiile cetățenilor se rezolvă de rezidentul regal și nu de ministere, ca până acum.

Șefii serviciilor exterioare vor fi chemați, cel puțin odată pe lună, spre a se consătuși și hotărâși asupra activității generale din ținutul respectiv.

Rezidentul supraveghează toate instituțiile culturale, de binefacere și de asistență socială.

Pe baza acestor considerațiuni audiențele la d. dr. Alexandru MARTA, rezidentul regal al ținutului Timiș, au fost fixate pentru zilele de Marți și Vineri, între orele 11 și 13 a. m.

Asemenia, după cum ne comuni că d. dr. Gheorghe COSTI, șeful de cabinet al secretarului general

al ținutului Timiș, audiențele la d. dr. Gheorghe CIUPE au fost fixate în fiecare zi la orele 11 a. m. pentru funcționari și în zilele de Luni, Marți și Vineri, între orele 11 și 13 a. m. pentru particulari.

Miscarea survenită în personalul P. T. T. din Timișoara

Prin noua lege de organizare a administrației P. T. T. la oficiul P. T. T. din Timișoara s'a făcut următoarea mișcare:

D. NICOLAE COJOCARU a fost numit inspectorul ținutului Timiș, cu reședința la Timișoara.

D. V. BĂRBULESCU, a fost numit inspector de reședință, cu sediul la Timișoara.

D. dr. GHEORGHE IONESCU, a fost numit controlor principal al ținutului Timiș, cu sediul la Timișoara.

D. ION SPIRESCU, a rămas și pe mai departe diriginte principal la oficiul centralizator din Metropola Banatului.

Dați la legat în piele și pânză biblioteca la

A. Mihailoviciu compactorie Arad

— (Palatul Cultural) unde găsiți lucru bun și ieftin. —

MAGAZIN NOU!

Aparate de radio, biciclete, cauciucuri pentru automobile.

TECHNICA UNIVERSALĂ

Adalbert Mátyás

Arad, strada Brătianu No. 11.

Desvelirea monumentului eroilor din comuna Brănești-Dâmbovița

Eri luni 15 August la orele 10 dimineața a avut loc în comuna Brănești-Dâmbovița solemnitatea desvelirii monumentului celor 66 eroi ai acestei comune, morți în războiul pentru întregirea neamului.

În prezența autorităților civile și militare, a Asociației Demobilizaților, a Străzii Tării, a Centrului de pregătire premilitară, a tuturor muncitorilor țesătoriei mecanice „Stan Răzescu” precum și a unui mare număr de săteni din comunele învecinate, comemorarea ostașilor din Brănești căzuți pe câmpul de luptă, a decurs într-o atmosferă de pioasă reculegere.

Monumentul este opera sculptorului Spiridon Georgescu.

Asistența

Din asistență am remarcat d-nele și d-nii: general George Radu, comandantul garnizoanei Târgoviște; colonel I. Cernăianu, prefectul județului, d-na și dl. Stan Răzescu; N. Mănescu, subprefect; colonel Foteșcu; Gr. Colțaru, reprezentând 3traja Tării; Const. Georgescu, președinte Pucioasa; jude-președinte Grigore Bălășescu; d-na Maria și d. Bălășescu; maior Al. Ionescu; d-na și dl. N. Răzescu-Brănești, președintele Camerei de Comerț, fost deputat, d-na ing. Casasovici, d-na și dl. colonel Oghindă, dl. Teodor Iorga, delegat al Oficiului de Presă și Propagandă; d-na și dl. maior G. Ionescu, d-na Elena Stematiu, președinta Soc. Crucea Roșie, filiala Dâmbovița; d-rele N. Răzescu-Brănești; d-na și dl. colonel Gr. Florian, etc.

Serviciul religios

La orele 10.30 s-a oficiat un serviciu religios, pentru sfîntirea monumentului, și un parastas pentru pomenirea eroilor căzuți pe front.

Răspunsurile au fost date de două coruri străjerești.

Cuvântări

Preotul N. Diaconescu evocă jertfa celor 66 țărani și muncitori și subliniază sentimentul de camaraderie și patriotism ce a însuflețit comitetul de inițiativă de sub președinția d-lui N. Răzescu-Brănești.

Dl. N. Răzescu-Brănești a spus între altele: „Se împlinesc 22 de ani de când dangă de clopot și apel de goare, ne chemau sub ploaia de foc pentru înfăptuirea idealului milenar. Au căzut mulți. Peste numele unora înălțăm așternut lespedea uitării. Numele celor mulți s'a săpat în bronzul veșniciei.

„Era de a noastră datorie ca de pe mormintele risipite dealungul țării să adunăm sfînta lor țărână și înălțuind-o în tricolor s'o punem drept temelie monumentului ridicat pentru cinstită lor.

„Si acum când se sfîntește acest monument gândul nostru al tuturor să se îndrepte către Acela, Care ne poartă destinele pe drumul celor mai înalte idealuri, către M. S. Regele Carol al II-lea.”

„Trăiască Regele și Dinastia!”

Dl. general George Radu a spus: „Cei 66 eroi din Bră-

nești, a căror amintire, aniversare și înălțare au fost veșnicite azi în acest falnic monument și cu cari satul Brănești trebuie să se mândrească pentru partea cu care a contribuit la întregirea neamului, ne îndeamnă cu stăruință să le urmăm pilda de dragoste de Neam, Țară și Rege”.

Domnia Sa face apoi apologia eroismului celor 66 ostași din Brănești, încheind: „Uniți pe veci între hotarele Țării și cu gândul la lubitul nostru Suveran, să strigăm din toată puterea: Trăiască M. S. Regele Carol II.”

Muzica regimentului 22 în

fanterie intonează Imnul Regal și asistența ovaționează îndelung pe Suveran.

O companie din regimentul 22 Infanterie, străjerii premilitari, foști luptători, muncitorii și țărani au defilat în fața autorităților militare.

Subsecretariatul de Stat al Presei și Propagandei a împărțit muncitorilor și țăraniilor prezenți fotografii cu chipul Marelui Străjer: M. S. Regele și al M. S. Marele Voevod de Alba Iulia.

A urmat o masă comună în localul școlii primare din localitate, — la orele 16 serbarea luând sfârșit.

Stofe pentru uniformă

asortiment bogat și eficient, numai la

Postăvăria I. SCHUTZ

ARAD, vis-a-vis de cafeneaua „Palace”

INDOCHINA

Indochina, colonie franceză a Asiei meridionale, este una din țările cari, prin situația sa, compoziția solului și climatul său, constituie un cuib natural al paludismului, căci anofelul (țânțarul paludismului) găsește acolo numeroase locuri favorabile.

În Decembrie 1929, Institutul Pasteur, cunoscut din lumea întreagă și care posedă în Indochina trei filiale: la Saigon, la Hanoi și la Nha-Trang, a fost însărcinat să organizeze lupta contra paludismului. Acest institut s'a ocupat în primul rând să stabilească o hartă a paludismului în Indochina pentru a obține o vedere de ansamblu a stării de fapt. Apoi în 1930 a făcut cercetări intense. Informațiile culese permiteau de a începe în linii largi lupta contra paludismului, unele întreprinderi particulare practicau chininizarea exploatareilor lor.

Marile întreprinderi de căi ferate au fost primele, ceiace e normal de altfel, căci lucrătorii lor erau expuși de a cădea pradă țânțarilor în cursul așezării liniilor ferate în regiunile mlăștinoase.

Rezultatele acestor măsuri sunt foarte favorabile după cum rezultă din declarațiile medicilor: H. Morin și L. A. Bordes, cari spun:

„Rezultatele practice, imediate al luptei antimalarice în Cochinchina s'a văzut că criza economică mondială n'a făcut decât să favorizeze desfășurarea luptei antimalarice în vederea economiilor ce se pot realiza grație acestei lupte.

În sfârșit, Comisia de Paludism a Societății Națiunilor se declară în favoarea tratamentului rapid prin chinina, prin doze zilnice de

de 1—1,2 grame de chinină în timp de 5—7 zile, și respinge vechile metode care preconizează doze puține de chinină luate timp de luni de zile. Pentru profilaxie, Comisia recomandă o doză zilnică de 0,4 grame chinină în tot timpul perioadei de paludism.

Se poate deci spre a noua metodă terapeutică care e foarte economică, se va răspândi în toată Indo-China.

DIRECȚIUNEA GIMNAZIULUI DE STAT DIN ARADUL NOU

Aviz

Se aduce la cunoștința celor interesați că înscrierile pentru anul școlar 1938—39 se pot face zilnic între orele 9—12 a. m. Pe lângă Gimnaziu funcționează și un internat al comitetului școlar în care elevii sunt găzduiți și meditați în schimbul unei taxe de 10.000 lei anual, adică — una mie lei lunar.

DIRECȚIUNEA.

Franța desminte că ar fi livrat material de război Spaniei republicane

În cercurile franceze se desmint în modul cel mai categoric șvonurile fanteziste pe cari ziarele italiene continuă să le publice, asupra unor pretense livrări de arme, de origină străină, Spaniei republicane.

Cumpărați cel mai bun oțet de vin fabricat în fabrica de oțet

A c e t u m

S. A. R. ARAD

în curte la Banca Arădană

Au sosit cele mai noi stofe de toamnă „SCHERG” și „ZIMMERMANN” pentru costume și paltoane la

Postăvăria H. WIESEL

ARAD, Bul. Regina Maria No. 24

Prețuri foarte reduse

Ținutul Timiș în mare sărbătoare

Solemnitatea instalării d-lui Rezident Regal al Ținutului Timiș, dr. Alexandru Marta

Timișoara a cunoscut puține momente solemne asemenea aceleia care a avut loc Sâmbătă 21 August — cu prilejul instalării în scaunul de Rezident Regal al Ținutului Timiș a d-lui dr. Alexandru Marta.

Primul Rezident Regal al Timișului, d. dr. Marta este unul din cei mai reprezentativi și mai distinși fii ai Banatului. Cu un trecut important pe câmpul afirmărilor românești, noul Rezident Regal al Banatului este personalitatea care o viață întreagă a slujit dreptății, cu răvnă de savant și cu o onestitate ireproșabilă, fără a se fi amestecat vreodată în efemerele și inutilele frământări ale luptelor de partid politic.

Numirea d-sale ca Rezident Regal este încununarea unei activități bogate și importante, a cărei valoare singură l-a indicat pe dl. dr. Marta să conducă, în spiritul noii așezări a statului, și să pună rânduială întru prosperitate în Ținutul cel mai frumos și mai bogat al Tării.

Sărbătoarea Banatului a fost cinstită cu prezența I. P. S. Patriarhului Miron Cristea, președintele consiliului de miniștri, și a d-lui Armand Călinescu, ministru de interne — și totodată punctată cu două magistrale vorbiri, în care Excelențele Lor

au înfățișat importanța și menirea noului așezământ administrativ al Tării.

Domol și patetic, noul Rezident Regal, d. dr. Alexandru Marta a rostit o cuvântare program, care va fi desigur drept piatră de unghiu în cursul activității d-sale de viitor. D-sa a spus tot ce putea spune drept început — și prin aceasta s'a dovedit a fi un perfect cunoscător al realităților și nevoilor bănățene.

D-sa, cum n'a fost în trecut, nu este omul vorbirii — ci al faptei, al înfăptuirilor. Noi credem în realizările ce sunt de o necesitate absolută aci la Vest — și avem siguranța că știm în cine ne încredem: în personalitatea care n'a știut și n'a cunoscut șovăirea niciodată în viață, ci acțiunea spre binele obștesc.

Rep.

Rente și Elecle Bonuri de Impozite

pentru plata impozitului și pământului forțat, pentru Asigurare Socială la

Banca Goldschmidt

ARAD, Str. Eminescu No. 4

O dramă... evitată

Paternitate vândută și cumpărată pe suma 200.000 Lei. — Un scandal înăbușit

Aradul care în ultima vreme a înregistrat câteva întâmplări senzationale într-un sezon când de obicei nu se întâmplă nimic, era să-și îmbogățească din nou cronică factelor ce ies din comun cu o crimă care, din fericire, a fost evitată de către victimă.

Faptele s'au petrecut în modul următor:

Un avocat evreu s'a căsătorit cu fiica unui comerciant de lemne tot evreu. Această fiică și soție, în afară de căminul conjugal, împărțea din grațiile sale unui al treilea evreu, un bogătaş al cărui nume e binecunoscut de pe vremea unei afaceri senzationale de contrabandă.

Se vede că totul se petrecea în cea mai perfectă ordine, din moment ce soțul nici nu bănuia măcar ceva. Dar, cum se întâmplă de obicei, tocmai fiindcă nimic nu tulbura legăturile nepermise ale amantului proprietar al unei întreprinderi cu soția avocatului coreligionar, prevederile — până și cele mai elementare — au fost uitate sau nesocotite.

Pânăce, într-o bună zi scâncetul unui copil nou născut care a scăldat probabil liniștea unui amic al tatălui de drept, l-a provocat pe acel amic să nu se mai poată stăpâni, ci să scrie încornoratului că ar fi culmea rușinii să se dea drept

tatăl unui copil al altuia, — încă măcar dacă acel copil a văzut lumina zilei în casa lui.

Înfuriat peste toate, avocatul s'a înarmat, imediat, cu un revolver și s'a dus afă la clubul evreilor bogăți unde credea că va găsi pe acela care l-a împodobit cu cele mai de netăgăduit coarne, voind să-l suprimă, crezând că n sângele lui se vor topi coarnele și se va spăla rușinea.

Lipsit de discreție și de tact, avocatul a început să strige n gura mare, în auzul servitoarelor și-a membrilor clubului numele celui pe care-l căuta, să agite n aer revolverul și să motiveze pentru ce credea să devină criminal.

Cum, nu se știe, dar crimă născută în speță a scăpat din mâinile celor ce voiau să-l liniștească și, după ce-o aflat că amantul nu-i la club, s'a trântit într-o trăsură și n'a oprit decât în fața porții casei lui, de unde, după douăzeci de minute, a ieșit cu buzunarele deldora de două sute bucăți a 100 lei, cu nervii calmați și cu onoarea trecută prin etuvă și călcată cu dungă, ca de bal.

Un singur lucru nu știm: ce-o să spună soția Don Juanului și mai ales cum o să fie primită la clubul evreilor bogăți de către celelalte cucoane din high-liefe-ul evreesc al Aradului?

Mare asortiment

de ghețe și pantofi de gimnastică, pentru școlari la

Frații Apponyi

ARAD, vis-a-vis de Primărie

După patruzeci de zile

S-au scurs patruzeci de zile dela trecerea în veșnicie a Marci Regine Maria.

Popasul acesta în memoria celei mai iubite dintre Regine — tradiție religioasă întru rugăciuni pentru odihna sufletului — depășește semnificația lui pur religioasă și ia proporție de nimb și cult divin în sufletul românilor, cele mai sublimе oferiri de care este capabilă o ființă umană.

Regina Maria trădește azi mai viu ce oricând în conștiința noastră — și chipul ei de icoană sanctificată se va amplifica în măsura în care timpul ne depărtează de clipa trecerii ei la cele veșnice.

Din panteonul ceresc al Neamului — Regina Maria, cu zâmbetul ei de bunălată, cu devotamentul și sacrificiul ei de care a fost animată, integral și cu pasiune de sfânt transhumanizat, pentru Neam și Patrie, în această răscruce istorică de involbură ciocnire a patimilor și a cruzimii, ea constituie un izvor de inspirație pe drumul viitorului.

Ea ne arată, cu îndemnuri de bine și judecată dreaptă, lumina bineului pentru țară, stea care a strălucit orbitor în toată viața Ei de conducere a României.

Iată de ce la temelia conștiinței românești s'a așezat, cu moartea Marci Regine, ca să prezide și să

inspire acțiunile mari, o temelie de siguranță în viitor.

Deaceia nici azi și multă vreme ochii românilor de pretutindeni nu se vor svârta de lacrimile ce curg dela moartea celei mai dragi, mai frumoase și mai mari dintre Regine.

Cultul pentru Regina Maria — devenită prin moarte Idol veșnic al Neamului — va dăinui pururea cât va dăinui poporul românesc.

Mare Regină! Lacrimile noastre — multă și înfinită oferiți ce-ți aducem în înmărmurirea ce ne-a cuprins la plecarea Ta din fruntea destinelor noastre — sunt o forță a dragostei ce ți-O purtăm noi și ți-O va purta, după noi, toate generațiile de români pentru sfântul devotament și sublimul sacrificiu de care ai fost cărmuită în cărmuirea mărită a noastră printre popoare.

Regină sfântă a Neamului Românesc, a conștiinței noastre de vecuri — uniți în durerea nesfârșită — implorăm să ne fii — cum ne-ai fost: Mamă bună și toaig de povăluire.

La patruzeci de zile sufletul nostru, îndurerat, recunoscător și smerit, ingenunghie în fața sufletului Tău mare Regină Maria — în eternitatea de unde ne păzești, și ne privești cu ochii cei mai frumoși, mai blânzi și mai duioși cari ne-au privit vreodată.

Hotărârea reîntregirii românești s'a făcut la consiliul de coroană

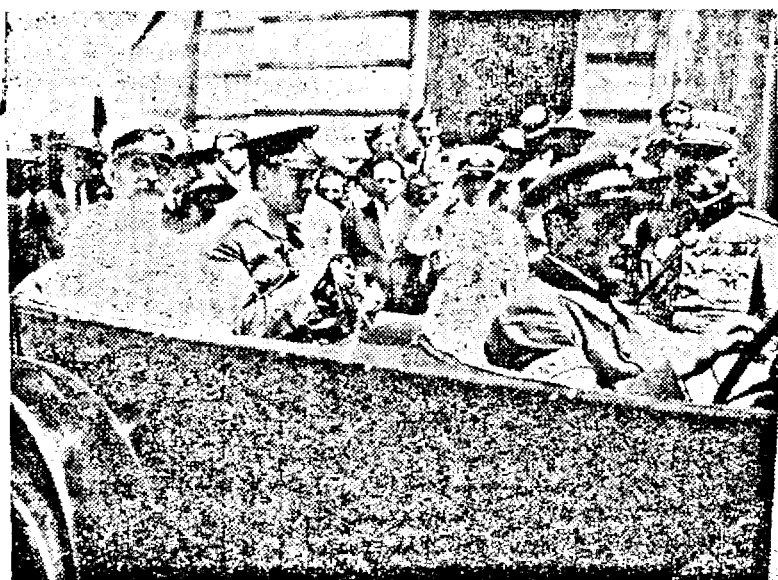
Ca în toate marile hotărâri, țara aștepta cu înfrigurare terminarea ședinței consiliului de coroană dela palatul Cotroceni, care se ținea la 14 August 1916.

La acest istoric consiliu, Ion Brătianu, pe atunci prim ministru, a luat de trei ori cuvântul.

Întâi pe la începutul ședinței pentru a expune motivele care l-au

în cea de a treia cuvântare pe care Brătianu a ținut-o la acest consiliu și care a fost hotărâtoare pentru soarta României, a arătat că în împrejurările de față îi apare limpede, luminos că nu putem scăpa prilejul ce ni se oferă de a îndeplini visul secular al românismului.

„Nu vreau să repet, spune el,

A. S. R. Principele Carol și Regele Ferdinand, ieșind dela o consfătuire de Stat Major

determinat să iasă din neutralitate și să declare războiul alături de aliați.

A doua oară pentru a întrerupe pe Titu Maiorescu, care îl întrebase dacă nu cumva e singur angajat față de aliați și prin urmare dacă țara nu și-ar putea rezerva încă libertatea de acțiune.

În sfârșit a treia oară când a expus pe larg considerațiile de ordin superior, care trebuiau să inspire în aceste clipe de mare criză mondială, politica Regatului Românesc.

Desbaterile acestui consiliu în care s'a hotărât soarta României și la care au luat parte toți bărbaii politici ai țării din acea vreme, au avut o desfășurare aproape tragică.

S'au adus acuzații. Brătianu însuși era socotit ca francofil și că numai din cauza acestor sentimente subiective, vrea să împingă România în război alături de aliați.

toate considerațiile cari ne-au dus la aceste concluzii. Vi le-am expus, le cunoașteți, însă în acest ceas hotărâtor, când toți fruntașii țării sunt întruniți în jurul Regelui, țin să se cunoască gândul meu într-un. Fără îndoială că din acest „ăz-zvui vom ieși învingători!”

Prin asemenea convingeri, prin atari gânduri spuse răspicat și prin întregul curent de opinie ce se formase pentru intrarea noastră alături de aliați, s'a ajuns — a să avem astăzi granițele României reîntregite.

Consiliul de coroană din noaptea de 14 August 1916, este momentul istoric în care s'a hotărât și s'a pecetluit în veac soarta României de azi și de totdeauna.

Și dintre oamenii cari au jucat atunci rol hotărâtor, figura lui Ion Brătianu, se profilează ca figura unui luptător și a unui prooroc al cauzei noastre naționale.

Conferințe

Aviația comercială în Europa și Societatea L. A. R. E. S.

Conferința d-lui Vladimir Luca, reprezentant Soc. L. A. R. E. S. la Arad

Duminecă, 28 August a. c., la orele 17.30, d. Vladimir Luca, reprezentant Soc. LARES (Linii Aeriene Române Exploatate de Stat) la Arad, a ținut la Palatul Cultural din Arad o instructivă și utilă conferință, tratând, cu o pricepere deosebită, subiectul: „Aviația comercială în Europa și Soc. LARES” Drept prim prilej de incursiune în materia conferinței, d. Vladimir Luca a ridicat problema accidentelor în aviație — evidențiind și documentând adevăratele cauze determinante ale catastrofelor de totdeauna și în special a celor mai recente.

Accidentul aviatic nu este decât o excepțiune inerentă oricărui activități mecanice — și aviația însă nu trebuie privită și judecată exclusiv prin unghiul accidentului. În general și ca temelie a funcțiunii ei, aviația a avut un mare și important rol în marele război mondial.

D. Vladimir Luca, ajungând la această potecă a conferinței sale, a făcut o amplă și documentată incursiune în istoria aviației — descriind cu lux de amănunte începuturile, dezvoltarea în timp și stadiul actual al aviației în diferitele țări ale lumii.

D-sa a descris plastic și cu o claritate remarcabilă lupta aeriană, parașutismul la noi și în alte țări, a vorbit despre aviație și hidroaviație, șborul orb (în ceață), oprindu-se în special la ramificația comercială a aviației, la noi ea fiind reprezentată de Soc. LARES.

Soc. LARES, care posedă marca celor mai bune avioane comerciale — definește un important loc în cursele aviatice din țara noastră. Având în serviciul ei pe cei mai buni și isteți piloți ai aviației — o cursă pe orice linie aeriană reprezintă rapiditatea cerută în afacerile trepidante ale secolului, precum și confortul adecvat civilizației moderne.

Elementul principal în exploatarea pricepută a LARES-ului îl reprezintă, însă, siguranța în care se află pasagerul, fiindcă cursa se face cu aparate moderne și rezistente, conduse de piloți eminenți, în plus, de jos, fiind aranjată o rețea importantă și de ordin superior științific de meteorologiști și telegrașiști, cari supraveghează minut cu minut cursa avionului LARES.

D. Vladimir Luca a înfățișat avantajele unei călătorii cu avionul pe liniile românești și pe cele ale străindății — dând utile și importante informații.

Asistența, selectă și numeroasă, a ascultat cu viu interes conferința atât de discuită dezvoltată de d. Vladimir Luca și a aplaudat-o pe lung.

CRONICAR

Alte rezultate sportive

Ripensia—Venus 1-1

Sp. Stud.—Amefa 7-1

Phönix—UDR 4-1

Chinezul—Tricolor 8-2

Juventus—Rapid 1-0

Viața sportivă

Victoria-Gloria 2-1 (1-0)

Campionatul divizionar a început la Arad în condiții exterioro admirabile. Timpul a fost potrivit, terenul bun, spectatori suficienți. Nu mai lipsea decât un joc mulțumitor pentru ca să nu putem avea nici un cuvânt de protest. Și ni s'a oferit. Dar nu uitați că am scris „mulțumitor”, pentru că nu spuneti până la sfârșit că nu ne-am înțeles.

Să începem în ordinea banală. Formațiile cari s'au înfruntat, au orînduit „la fluierul dlui Ritter” (cred că așa se scrie în presa sportivă) următorii jucători:

Gloria: Theimer Volentir Varjași Siclovian, Regner Mi cola, Igna Tudor Fritz Henegar Mercea.

Victoria: Boșneac, Felecan I, Cociuban I, Nistor, Pop III Pal Căpușan Felecan II, Cociuban II, Santai Martin.

Am mai putea adăuga că echipele au fost primite cu aplauzele explicabile prin se tea de fotbal a celor ce au postit o vară de asemenea spectacol antrenant, fascinant, epatant, mirololant, pasionant, enervant și adesea agasant. Dar nu „adăugăm” fiindcă... am adăugat deja.

Prin urmare, jocul începe la orele 17, după program și după pofta inimii clujenilor. E adevărat că dictatura lor nu ține în permanență și că Gloria a obținut cea dintâi lovitură de colț, — se observă totuși (de către cine e dispus să observe, fiind obiectiv) că băieții atât de simpatizați în orice oraș futbolistic din țară, își merită bunul renume. Victoria nu e alcătuită din genii, dar joacă atât de elegant și de... „drăguț” (dacă s'ar putea spune fără a provoca sincerele și spontanele Dvs. înjurături) — încât te câștigă și te face să-i ierți chiar dacă acești copii nu „se joacă”, ci „joacă” și-ți „umflă” două puncte făcându-și o bună... saftea.

Gloria, în acest timp, dibuiește. Mai trage câte-o fugă până aproape de Boșneac, încearcă să devină periculoasă, dar până la urmă vezi că e vorba numai de sperieturi inofensive. În minutul 37 Henegar ar fi trebuit să marcheze sigur (o — pardon, cu O mare — așadar: O, dar câți, ca de pildă Mercea, Fritz, Tudor sau Igna, n'ar fi trebuit să facă goal!...), dar trage out, pentru că victoriștii să înceapă a deveni victorioși prin admirabilul goal muncit de Felecan II pe care l-a marcat din pasa lui Căpușan. Așadar 1:0, fără amăgire.

Nu putem tăgădui nici o lovitură alui Fritz care, electrizând pământul prin frecare, a fost interceptată de Boșneac, totuși neajutorarea înaintării arădenilor e „aută” (alegeți un cuvânt din cele cu rimă potrivită, de mai sus).

După pauză oaspeții nu se ncurcă. Abia la vreo 12 minute distanță de reînceperea jocului pune mingea în plasă după ce odată balonul se lovise de bară și recăzuse în arenă în fața unor boturi

de mămăligă cari spun că se cheamă jucători galben-albaștri.

Ați înțeles, arbitru nu trișează: 2:0.

Ei, dar jocul își schimbă alura. Înaintarea gloriștii parcă s'a aprins. Singurul năcaz e că... Fritz cade tot mai când trebuia să fie mai tare pe picioare.

Totuși „băieții” — hai să începem să-i răzgăim și pe ăștia — mai încearcă și de Dumnezeu ca o pasă bună a lui Igna să cadă tronc pe piciorul lui Henegar, iar acesta să marcheze un minunat goal imparabil, dela 16 m.

Partea noastră

Ce să-i faci? 2:1.

Galeria a înțeles ce-i lipsea echipei: vacarmul. Și a început să cîștorească ca la o întrunire politică (mai sunt unii printre noi cari aduc aminte de așa ceva). Și efortul n'a întârziat să se arate. „Parcă-i copii născuți din părinți beți” își dă ca părere un vecin care până atunci se consumase numai în gesturi ca cele apărătoare de muște.

Dece, dom'le?

Păi nu vezi, știu să muncesc numai în vacarm, vorba dumitale (adică a mea).

Și de fapt, gloriștii par electrizati, cu strechie, dar și cu știință Clujenii abia se mai văd.

Dar luptă, totuși, din răspuse. Susținătorii atât de însuflețiți ai Gloriei au răgușit, însă, degeaba. Adică nu, pentru că dacă n'am văzut încă un goal, ni s'a dat ocazia cel puțin, să ne temem de atacul de inimă. S'au văzut câteva situații... ce mai încoace „necol”...

Am spus „de geaba”? Am spus Ei bine, mai repetați și Dvs.: de geaba. Nu știu trage „băieții” la poartă. Singur Henegar ar mai putea ceva, dar el se trăgea mereu în pozi. Chiar dacă bolnava linie de halți împingea mingea înainte, n'avea cine să lupte cu atâta perseverență ai apărării victoriste. Unde mai pui excepționalul „d'propo” cu care Boșneac s'a „ncăpălnit” și apere tocmai astăzi!

În consecință și dupăcum ați nevoie a pricepe: Gloria a dominat mai bine de o jumătate de oră, fără să poată face goal. E curios și inexplicabil — prin rațiune — cum se pot schimba două echipe dela un minut la altul, numai pe truce unor domni de pela margine și din tribună le-a venit gustul să facă gălăgie! Și să mai spună ceva că gălăgia nu-i bună la nimic. Auzi dumneata, domnule:

— Mișcă mă Fritz că nu ești la fotbal!...

Și-apoi: Haide Gloria, arde-o! Cule, atacă-l Tudor, trage Mercea, jenează-l Volentir! și alte exclamații ineficace.

La rînd...

În general, jocul a impresionat deosebit de plăcut prin factura într-adevăr sportivă, cavalerescă, elegantă. Nici n'am mai văzut oarecând la corectitudine într-o luptă.

Victoria a jucat frumos, cu poze bine legate, cu o apărare ferocă, dar cu unele lipsuri. Totuși, ca, de pildă, legătura între compartimente și... emoția unor cântări în momentele când trebuia să fie mai calmi și siguri. E, altfel, cel mai mare defect al Gloriei, văzut însă, cu măsură. Trebuie să subliniem jocul lui Căpușan, Pap III, Pal și Boșneac, fără îndoială al celor doi funduri. Gloria a funcționat slab. Slab tot.